

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว
และมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้มีหนังสือ ที่ กก ๐๔๐๓/๒๒๑๘ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยกรมการท่องเที่ยว มีหน้าที่ออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และโดยที่บทเฉพาะกาลตามมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามพระราชบัญญัตินี้ แต่เนื่องจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ อนุญาตให้คณะบุคคลซึ่งมิใช่นิติบุคคลตามมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร มีคุณสมบัติในการขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ในฐานะเป็นบุคคลธรรมดาโดยไม่มีการกำหนดไว้ในกฎกระทรวงแต่อย่างใด และปัจจุบันใบอนุญาตดังกล่าวยังคงอยู่ ซึ่งมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาต้อง

(๑) มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (ก) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว
(ข) มีสัญชาติไทย
(ค) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย

(๒) ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (ก) เป็นบุคคลล้มละลาย หรืออยู่ในระหว่างถูกพิทักษ์ทรัพย์
(ข) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นคนไร้ความสามารถ

หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(ค) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวหรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

(ง) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๑) (๒)

(๓) หรือ (๔) หรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๖๓ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๑๒๕๔ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(จ) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๕) หรือ
ใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๖๓ (๕)

(ฉ) เคยถูกเพิกถอนทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยวมาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่น
คำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจึงขอหารือ ดังนี้

๑. มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑
ที่กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาต้องมีคุณสมบัติตาม (๑) นั้น
จะต้องนำความหมายของคำว่า บุคคลธรรมดา ตามมาตรา ๑๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์มาบังคับใช้อย่างเคร่งครัดหรือไม่

๒. บุคคลธรรมดาตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์
พ.ศ. ๒๕๕๑ หมายถึงบุคคลธรรมดาคนเดียวหรือบุคคลธรรมดาหลายคนรวมกันโดยมิได้มีการจัดตั้ง
เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญได้หรือไม่

๓. กรณีคณะบุคคลซึ่งมิใช่นิติบุคคลตามมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร
ถือว่ามีคุณสมบัติในการขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่

๔. หากคณะบุคคลซึ่งมิใช่นิติบุคคลตามมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร ไม่ถือว่ามี
คุณสมบัติในการขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจ
นำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่ยังคงอยู่ต้องดำเนินการ
อย่างไร

๕. ปัจจุบันยังไม่มีกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอรับใบอนุญาต
การออกใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว หากจะกำหนดนิยามของ
คำว่า คณะบุคคลซึ่งมิใช่นิติบุคคล ตามมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร เพื่อให้มีคุณสมบัติ
ในการขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวไว้ในกฎกระทรวงดังกล่าวจะทำได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) พิจารณาข้อหาดังกล่าว โดยมีผู้แทน
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (สำนักงานปลัดกระทรวง และกรมการท่องเที่ยว) และการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว สรุปได้ว่า กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาประสงค์
จะหารือว่านายทะเบียนจะออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวให้แก่คณะบุคคลได้หรือไม่

ซึ่งคณะกรรมการการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เห็นว่า มาตรา ๑๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว และมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้ผู้ประสงค์จะประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องยื่นคำขอ

รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวจากนายทะเบียน โดยมาตรา ๑๖^๒ ได้กำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา ขณะที่มาตรา ๑๗^๓ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาต

^๑มาตรา ๑๕ ผู้ใดประสงค์จะประกอบธุรกิจนำเที่ยวให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวจากนายทะเบียน

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๒มาตรา ๑๖ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาต้อง

(๑) มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (ก) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว
- (ข) มีสัญชาติไทย
- (ค) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย

(๒) ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (ก) เป็นบุคคลล้มละลาย หรืออยู่ในระหว่างถูกพิทักษ์ทรัพย์
- (ข) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(ค) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวหรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

(ง) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) หรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๖๓ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(จ) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๕) หรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๖๓ (๕)

(ฉ) เคยถูกเพิกถอนทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยวมาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

^๓มาตรา ๑๗ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นนิติบุคคลต้อง

(๑) มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบเป็นผู้มีสัญชาติไทย ถ้าเป็นบริษัทจำกัด

ประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นนิติบุคคล ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวจึงต้องเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลเท่านั้น ไม่มีบทบัญญัติใดในกฎหมายที่ให้อำนาจนายทะเบียนออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตที่เป็นคณะบุคคลซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลและไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล อีกทั้งเมื่อพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาประกอบกับบทกำหนดโทษผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายตามความในหมวด ๗ บทกำหนดโทษ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ปรากฏชัดเจนว่ากฎหมายมุ่งประสงค์ให้นายทะเบียนพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หรือการกระทำของผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวแล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นรายบุคคล มิใช่กลุ่มบุคคล ดังนั้น การที่นายทะเบียนออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตที่เป็นคณะบุคคลซึ่งไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลจึงไม่อาจกระทำได้เพราะเกินขอบอำนาจของกฎหมาย

(นายอัษฎพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๔

หรือบริษัทมหาชนจำกัด พุทธของบริษัชน้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดต้องเป็นของบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย และกรรมการของบริษัทเกินกึ่งหนึ่งต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย

(ข) กรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖

(๒) ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นนิติบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ (๒) (ค) (ง) หรือ (จ)

(ข) มีผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ (๒) (ค) (ง) หรือ (จ) หรือซึ่งพ้นจากการเป็นหุ้นส่วนของหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๒) (ก) มาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(ค) มีผู้ถือหุ้นซึ่งถือหุ้นเกินร้อยละห้ามีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ (๒) (ค) (ง) หรือ (จ) หรือซึ่งพ้นจากการเป็นกรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๒) (ก) มาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

ความใน (๒) (ข) และ (ค) ไม่นำมาใช้บังคับกับผู้ซึ่งเคยเป็นหุ้นส่วน กรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคล ซึ่งพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนร่วมหรือรู้เห็นกับการกระทำของนิติบุคคลที่เป็นเหตุให้มีลักษณะต้องห้ามตาม (๒) (ก)

